

ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СПОРІДНЕНИХ ПОРІД ЧОРНО-РЯБОЇ ХУДОБИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ СЕЛЕКЦІЇ

Важливим селекційним досягненням у галузі скотарства є створена у 1995 році українська чорно-ряба молочна порода. Вона відзначається високою продуктивністю, міцною конституцією та пристосованістю до машинного доїння. При її виведенні брали участь материнська чорно-ряба худоба та споріднені породи зарубіжної селекції (американської, голландської, німецької тощо). Тварин цих порід і надалі розводять в окремих племінних господарствах Львівської області та використовують при поліпшенні західного внутріпородного типу української чорно-рябої породи.

Аналіз даних племінного обліку племгосподарств і племоб'єднань Львівської області показав, що від первісток української чорно-рябої молочної породи ($n = 122$) надосно 4115 кг молока із вмістом жиру в молоці 3,72%, а вихід 4-процентного молока на 100 кг живої маси становить 779 кг. Продуктивність ровесниць вихідної західноукраїнської популяції чорно-рябої худоби ($n = 194$) відповідно становить 3843 кг, 3,68% та 735 кг. Значно вища продуктивність корів-первісток чорно-рябої породи голландської ($n = 74$) і німецької селекції ($n = 248$). Від них надосно за лактацію по 5507 і 5450 кг молока із вмістом жиру в молоці 4,04 та 4,06%.

За типом будови тіла первістки української чорно-рябої молочної породи практично не відрізняються від ровесниць голландської і німецької порід. Вказані вище групи тварин за розмірами переважають ровесниць вихідної материнської породи. Проміри корів свідчать про нормальний розвиток тварин (висота в холці первісток голландської породи — 129,5 см, глибина грудей — 69,4 см, ширина грудей — 44,5 см, коса довжина тулуба — 149,8 см, обхват грудей — 189,6 см; німецької чорно-рябої породи відповідно: 130,4; 69,6; 44,7; 150,1; 191 см; україн-

© І.В. Мамчак, А.П. Брантюк,
І.М. Довгополий, Д.С. Остапів, 1999

Розведення і генетика тварин. 1999. Вип. 31 — 32

ської чорно-рябої породи — 129,4; 68,7; 44,2; 150,4; 187,4см; ровесниць материнської породи — 128,8; 67,6; 42,7; 148,1; 184,8см) і досить низьку їх мінливість ($C_v \approx 2,25 - 8,58\%$). Індекси збитості і масивності показують, що тварини мають задовільні м'ясні форми.

За живою масою та масометричним коефіцієнтом первістки споріднених порід істотно не відрізняються між собою. Корови німецької чорно-рябої худоби важать 508 кг, голландської — 505 кг, української чорно-рябої молочної — 499 кг та материнської породи — 481 кг.

Масометричний коефіцієнт (співвідношення живої маси до суми промірів висоти в холці, косої довжини тулуба і обхвату грудей) у тварин німецької чорно-рябої худоби дорівнює 1,08, у ровесниць голландської і української чорно-рябої порід — 1,07 та материнської породи — 1,04.

Взаємозв'язок між окремими селекційними ознаками виявився таким. Коефіцієнт кореляції між надоем і вмістом жиру в молоці дослідних груп тварин коливається від $-0,06$ до $-0,14$, між живою масою і надоем — від $+0,30$ до $+0,39$ та між надоем і швидкістю молоковіддачі — від $+0,59$ до $+0,62$.

На сучасному етапі консолідації і поліпшення західного внутріпородного типу української чорно-рябої породи можна використовувати генофонд завезених тварин голландської і німецької селекції за умов відповідності їх цільовим стандартам (за продуктивністю, відтворювальними здатностями, технологічними якостями).

*Львівська академія ветеринарної медицини
ім. С.З.Гжицького*